

**การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียน
โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร**

พระครูสังฆรักษ์อนุพล สิริโร (เสมานู)^๑

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร จำแนกตาม เพศ อายุ ชั้นปีที่เรียนและเพื่อเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๑ - ๖ โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร ประชากรทั้งหมด ๙๐๐ คน ใช้กลุ่มตัวอย่าง ๒๖๙ คน ได้มาโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan แบ่งตามสัดส่วนของนักเรียนในแต่ละชั้นปี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาความถี่ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติทดสอบค่าที (t-test) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : F-test) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า

๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ขั้นพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร พบว่า การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง ๘ ด้าน ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีระเบียบวินัย

^๑ พุทธศาสนิกชน บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี ด้านความสุภาพ ด้านความประหยัด ด้านความมีน้ำใจ และ ด้านความขยัน ตามลำดับ

๒ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของ นักเรียน โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัด มุกดาหาร จำแนกตามเพศ และอายุ โดยการทดสอบค่าที (t-test) โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของ นักเรียน โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัด มุกดาหาร จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : ANOVA) โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธ สมมติฐานที่ตั้งไว้

Abstract

The study on Promoting the basic moral and ethics of students in Phungdatvittayakan School, the Secondary Educational service area Office 22, Mukdahan province had the objectives to study on Promoting the basic moral and ethics of students in Phungdatvittayakan School, the Secondary Educational service area Office 22, Mukdahan province and to compare Promoting the basic moral and ethics of students in Phungdatvittayakan School, the Secondary Educational service area Office 22, Mukdahan province according to gender, age, year of study, and to propose comments about the guidelines of Promoting the basic moral and ethics of students in Phungdatvittayakan School, the Secondary Educational service area Office 22, Mukdahan province. The sampling of the research are students studying in secondary level from grade 13-18 from Phungdatvittayakan School, Muang District, Mukdahan province. The total population were 900 people with 269 sampling chosen by using Stratified Random Sampling Method in according with the instant sample size schedule of Krejcie & Morgan, and divided according to the proportion of students in each year. The statistics used in this study are to find frequency, percentage, mean, and standard deviation, t-test, and One-Way Analysis of Variance :

F-test by using statistical analysis software packages. The result of the research could be concluded as follow:

The results were as follows

1. The data analysis result about Promoting the basic moral and ethics of students in Phungdatvittayakan School, the Secondary Educational service area Office 22, Mukdahan province was found in overall image of Promoting the basic moral and ethics of students in Phungdatvittayakan School, the Secondary Educational service area Office 22, Mukdahan province that it was in high level. When considering in each side, it was also found that all 8 sides were in high level as well such as honesty, discipline, cleanliness, unity, politeness, kindness, and diligence, respectively.

2. The data analysis result about Promoting the basic moral and ethics of students in Phungdatvittayakan School, the Secondary Educational service area Office 22, Mukdahan province divided according to gender and age by using t-test was found in overall image that they were different without statistical significant at the level of 0.05. When considering in each side, it was found that they were different without statistical significant at the level of 0.05, so the hypothesis was rejected.

3. The data analysis result about the Promoting the basic moral and ethics of students in Phungdatvittayakan School, the Secondary Educational service area Office 22, Mukdahan province divided according to the year of study by using One-Way Analysis of Variance : ANOVA in overall image, it was found that they were different without statistical significant at the level of 0.05. When considering in each side, it was found that they were different without statistical significant at the level of 0.05, so the hypothesis was rejected.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์บ้านเมืองของประเทศไทยเราในปัจจุบันนี้ ดูน่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นวิกฤตทางเศรษฐกิจ ปัญหาความเสื่อมถอยในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของคนทั้งในระดับนักการเมือง ข้าราชการ หรือ คนในแวดวงอาชีพอื่นๆ ภาพที่เห็นชัดเจนและเป็นข่าวอยู่ทุกวัน ก็คือการทุจริตคอร์รัปชัน การก่ออาชญากรรม การเสพและการค้ายาเสพติด ซึ่งแพร่ระบาดในกลุ่มเยาวชนไทย ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึง อุดมศึกษา รวมถึงการแต่งกายล่อแหลมที่เป็นมูลเหตุก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศของนักศึกษาหญิง การขายบริการทางเพศของนักศึกษา การที่นักศึกษาอยู่

ร่วมกันฉันท์สามิภรรยา การทะเลาะวิวาทของนักศึกษาทั้งภายในสถาบันและต่างสถาบัน เหล่านี้ ล้วนขาดแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตเพราะเด็กและนักเรียนมีการเลียนแบบผู้ใหญ่ นำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตและค่านิยมตามสังคมที่ให้คุณค่ากับความร่ำรวย การบริโภคความสบาย มากกว่าความพอเพียง การไม่มีวินัยในการทำงานและการเข้าไปพัวพันกับอบายมุขต่างๆ เช่น สารเสพติด เหล้า บุหรี่ การพนัน เป็นต้น ส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมต่างๆ ตามมา การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การใช้ความรุนแรงในการตัดสินใจแก้ปัญหา การยกพวกตีกันของกลุ่มนักเรียน และประพฤติดนไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อชีวิต และมีนักเรียนจำนวนไม่น้อยที่ตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการเข้าสู่ธุรกิจบริการทางเพศ^๒

ปัญหาที่เกิดขึ้นในกลุ่มเยาวชนดังกล่าว ทุกคนต่างเห็นตรงกันว่า เยาวชนไทยของเรา ขาดการปลูกฝังในด้าน คุณธรรมและจริยธรรมอย่างยั่งยืน คือ อาจจะมีอยู่บ้างแต่เป็นแบบฉาบฉวย ไม่เกิดผลที่ถาวร ในขณะที่สังคมไทยต้องการเห็นภาพการพัฒนาเยาวชนไทยไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ มีสติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ในมาตรา ๖ บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข^๓

โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร เป็นโรงเรียนประจำตำบล ขนาดกลาง ตั้งอยู่ที่บ้านโนนตูม ตำบลผิงแดด อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ ได้เปิดทำการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ปี ๒๕๔๓ ได้ตั้งเกณฑ์มาตรฐานสำหรับประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเน้นที่ตัวเด็กมากที่สุด ดังในมาตรฐานที่ กล่าวว่า นักเรียนต้องมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ คือ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามระเบียบ และหลักธรรมเบื้องต้นของแต่ละศาสนา ต้องซื่อสัตย์สุจริต มีจรรยาบรรณในอาชีพ มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อ

^๒ อัญมณี บุณยานนท์ และพิมพ์ใจ นามรัมย์, สภาวะการณ์ปัจจุบันของเด็ก นักเรียนและครอบครัว และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย:การศึกษาทบทวนสภาวะการณ์เด็กและนักเรียนและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย, (กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๖), หน้า ๑-๘.

^๓ ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร:คุรุสภาลาดพร้าว,๒๕๔๓), หน้า ๙-๑๐.

ส่วนรวม และประหยัดสิ่งของทรัพย์สินทั้งของตนเองและส่วนรวม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติอย่าง ประหยัดและคุ้มค่า^๔

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงศึกษาเรื่องการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ขึ้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัด มุกดาหาร เพื่อนำไปพัฒนาให้นักเรียนเป็น คนดี คนเก่ง มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถ ดำเนินชีวิตให้อยู่คู่กับสังคมมนุษย์ ให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความรู้คู่คุณธรรม อยู่ร่วมกับสังคมไทยและ ประชาคมโลกได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑ เพื่อศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขึ้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนผิงแดด วิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร

๒ เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขึ้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียน ผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร จำแนกตาม เพศ อายุ และชั้นปีที่เรียน

๓ เพื่อเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขึ้นพื้นฐาน ของนักเรียน โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัด มุกดาหาร

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขึ้นพื้นฐานของนักเรียน มัธยมศึกษาชั้นปีที่๑-๖ โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร จำนวน ๘ ด้าน ๑) ความขยัน ๒) ความประหยัด ๓) ความซื่อสัตย์ ๔) ความมีวินัย ๕) ความสุภาพ ๖) ความสะอาด ๗) ความสามัคคี และ ๘) ความมีน้ำใจ

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่เรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ ๑-๖ โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัด มุกดาหาร

^๔ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒”, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานฯ, ๒๕๔๓), หน้า ๒.

ตัวแปรตาม คือ การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียนมัธยมศึกษา
ชั้นปีที่๑-๖ โรงเรียนผิงแตตวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัด
มุกดาหาร จำนวน ๘ ด้าน ๑) ความขยัน ๒) ความประหยัด ๓) ความซื่อสัตย์ ๔) ความมีวินัย ๕)
ความสุภาพ ๖) ความสะอาด ๗) ความสามัคคี และ ๘) ความมีน้ำใจ

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๑ - ๖ โรงเรียนผิงแตต
วิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร จำนวนทั้งสิ้น
๙๐๐ คน ใช้กลุ่มตัวอย่าง ๒๖๙ คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึงเดือน
ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๗ รวมเวลา ๖ เดือน

ขอบเขตด้านสถานที่

สถานที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ โรงเรียนผิงแตตวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร โดยลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงปฏิบัติการ และรวบรวม
ข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการ
วิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ คือ

สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ใช้ในการอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่ม ตัวอย่าง
และบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนผิงแตต วิทยาการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร สถิติที่ใช้ คือ ความถี่
(Frequency), ร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม
คุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนผิงแตตวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ t-test และ
f-test^๕ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่

^๕ธานินทร์ ศิลป์จารุ, “การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS”, พิมพ์ครั้งที่ ๙
(กรุงเทพมหานคร: ปิสนิเนสอาร์ แอนด์ดี, ๒๕๕๑), หน้า ๔๙

สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่าง จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe)

สรุปผลการวิจัย

๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ เป็นนักเรียนหญิง จำนวน ๑๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๒๐ เป็นนักเรียนชาย จำนวน ๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๘๐

อายุ เป็นนักเรียนอายุระหว่าง ๑๖-๑๙ ปี จำนวน ๑๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๘๐ อายุระหว่าง ๑๒-๑๕ ปี จำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๒๐

ระดับชั้นเรียน ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ และ ๕ จำนวนระดับชั้นละ ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗๐ รองลงมาได้แก่อยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ จำนวนระดับชั้นละ ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๗๐ และน้อยสุดอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๐

๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ขั้นพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร พบว่า การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง ๘ ด้าน ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี ด้านความสุภาพ ด้านความประหยัด ด้านความมีน้ำใจ และ ด้านความขยัน ตามลำดับ

๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร จำแนกตามเพศ และอายุ โดยการทดสอบค่าที (t-test) โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และจำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : ANOVA) โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร จาก (n = ๒๖๙) มากที่สุด ควรมีกิจกรรมในการเรียนการสอนที่เน้นการส่งเสริม

ให้นักเรียนรู้จักสามัคคีเป็นคนดี อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน ซื่อสัตย์ต่อตนเองและบุคคลอื่น เสริมสร้างทัศนคติ เชาวนปัญญา เชาวนอารมณ์ร่วมกัน จำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๖๑ รองลงมาคือ ควรมีการจัดประสบการณ์และหาแนวทางสนับสนุนให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมให้สูงขึ้น โดยการจัดให้มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในโรงเรียนที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม สอดแทรกการอบรมปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมในการสอนรายวิชาต่างๆรวมทั้งจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง จำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๘๖ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงจากผลการวิจัยและจากข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

๑. ควรสนับสนุนในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม ร่วมกันหาแนวทางในการสำรวจปรับปรุง และพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นมากเป็นพิเศษ เช่น การจัดชมรมพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในโรงเรียน การจัดการเข้าค่ายพุทธบุตร เป็นต้น

๒. ควรมีกิจกรรมในการเรียนการสอนที่เน้นส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักสามัคคีเป็นคนดี อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน ซื่อสัตย์ต่อตนเองและบุคคลอื่น เสริมสร้างทัศนคติ เชาวนปัญญา เชาวนอารมณ์ ร่วมกัน

๓. ส่งเสริมค่านิยมในการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ไม่ลบหลู่สถาบันทางการศึกษาและหน่วยงานอื่นๆ

๔. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความอ่อนน้อม เคารพผู้ใหญ่ และทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

๕. ควรมีการจัดประสบการณ์และหาแนวทางสนับสนุนให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมให้สูงขึ้น โดยการจัดให้มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในโรงเรียนที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม สอดแทรกการอบรมปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมในการสอนรายวิชาต่างๆ รวมทั้งจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมกับตัวแปรอื่นๆ เช่น ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน เป็นต้น ว่ามีผลต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมต่อเด็กนักเรียนอย่างไร

๒. ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้เครื่องมืออื่น ๆ เช่น แบบสอบถามสถานการณ์ และแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาการวิจัยในเชิงคุณภาพว่ามีผลต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมต่อเด็กนักเรียนอย่างไร

บรรณานุกรม

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. “การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS”. พิมพ์ครั้งที่ ๙
กรุงเทพมหานคร: บิซิเนสอาร์ แอนด์ดี, ๒๕๕๑.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒”. กรุงเทพมหานคร
: สำนักงานฯ, ๒๕๔๓.

อัญมณี บุณกานนท์ และพิมพ์ใจ นามรัมย์. สภาวะการณปัจจุบันของเด็ก นักเรียนและครอบครัว
และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย: การศึกษาทบทวนสภาวะการณเด็กและนักเรียนและ
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
๒๕๔๖.